

Domböcker om Asperö

1637 1/3 (bild 1750)

”Befalldningsmanen Well:t Jöns Hanßon fullmechtigh och Myndig af Jacob Merßer, Borger och handelsMan Wthj Giötheburgh, På Sin hustrus, Karin och hennes Systrars Byrta Rasmußdötrars Wegner Barn födde På Brennöö, sampt af Hellia Rasmuße dotter. Att Sköta och afheenda all theeres arfue Part, Wthj Sween Arffueßons gårdh på Breennö, Som är En fierde Part i heele gården. Jfrån theem och alla theres effter Kommande arfuinger. Till beskedelig Man Jon Larßon Kindbo, och hans hustrw Kierstin Hanßedotter och alla theres effter Kommande arfuinmger till Ewerdeligh Eieendomb, för Nöghachtig betalningh – 75 dal.r Sijlfuermynt, ähr lagbudit och Lagståndigt effter Sweriges Lagh.”

1638 20/2 (bild 1720)

”Annlängandhe, Anderß Fagg, hafuer till at fordra af Nilß Hanßonn På Asperöö – 10 dr Sijlfuermynt, huor på be.te Nilß Hanßonn haffuer betallt – 3 Rdr: Så Effter dee ickie ähre Sams om Werderingeen på Riksdalernne: Blef affsagt, att be.te Anders Faggh Skall Betala Nilß Hanßonn sina – 3 Rdr och Sedan wara Nilß Hanßonn plichtigh at Ehrleggia och Contentera för.ne – 10 dr Sijlfwer mynt.”

1638 20/2 (bild 1720)

”Jonn Nilßonn på Donsöö, på sin hustrus Wegner tilltaladhe Oluf Hanßon på Asperö och hans Brodher. Om hannes Mödherne, som war Wthj Boet När fadhereen bleeff död: Så Bewijstes medh Breeff, Skiäl, och Laga Wittne, att be.te Jon Nilßons hustru ähr sitt Mödernne medh hemgiffit betallt, Och hafuer mehr bekommit Wthj fädherne och mödherne ähn Nogon af brödherna. Och må eij wijdhere der på tala eller quällia. Skier det hafue Ingeen Macht.”

1639 18/12 (bild 2440)

”Anders Torkilßon i Pigzbodh fullmächtigh och Myndigh, så wäll som Jon Anderßon på Asperö att sköta och afhanda halfparten Faggegården på Brännöe Jfrån Lars Fagh Jnwånar i Götheborgh och alla hans effterkommande arffuingher till Beskedeligh Man Olåff Hanßon på Asperöe, hans hustru Helga Larsdotter och deres Effterkommande arffuingher, att niuta och oklandrat behålla till Ewerdeligh ägendom för Nöijachtigh Betallningh till fylleste, Penninger – 27 daler Silfwermynt. Lagbudit och Lagstandet effter Suerickis Lagh.”

1641 23/3 (bild 620)

”Lendzmanen förståndigh Joen Larsson på öyernna fuldmechtigh och Myndigh aff Byretta och Karin Hanßadotterar, att skiötha och afhenda all therras arfuepart och Byrderett, wthj Asperödz gård, Jfrån them och alla therras effterkommande Arfuinger. Hemblade och fast tilägnade therras Broder Matz Hanßon, och Broder Barnen S: Oluf och Nilß Hanßons Barn och alla therras effterkommande

arfvinger, att Nytha Brucka och Behålla till Ewerdeligh Ägendom, för nögachtigh betalningh N: huar Syster Fem rikzdal.r och ähr Lagbiudet och Lagståndet effter Sueriges Lagh.”

1644 16/12 (bild 1760)

”Kom forreten Lars Nilþon j Feßbergh effter gefuen fulmacht af alla S: Hustru Elin Nilþesdoters på Asperö arfwinger effter Matz Joenþonns ordh och begeran, gaff Laga fångh på all den arfuepart henne tilkom wthj Lars Nilþons gårdh j Feßbergh som ähr 9 mkr Smörrenta j heele gården. Jfrån them och alla theras effterkommande arfwinger, Hemblade och tillägnade Joen Nilþons arfwinger j Feßberg till Ewerdeligh ägendom, doch ähr wetandes at Swen Joenþon och Lars Joenþon, haffua wthlagdt betalningh N: peningene aderton Rijkzdaller, ähr Lagb: och Lagst: effter Swerigeß Lagh.”

1654 14/2 (bild 1620)

Nogh framträdde för rätten Mathes Hanson på Aþpöö fördrog för rättenom, sig hafwa stembdt hijt Hanþ Gunmundson på Styrsoö sig til swars för någon Engh som han honom emoot laga dom och förlikning hafwer afhendigat Hwilken förlikning giord af fordom Lagl. Anderþ Torkelsonn på Extraord. Ting på Styrsoö thenn 5 December 1643 hann nu framwijste, Hwarwti förmählþ thet Hanns Gunmundson med sin Swägerskor Karin, Ingrid, Marit och Anna hafwa ingåt och giort sig emellan en broderlig förlikning, om theþ Erfiord på Styrsoö wid hwilken förlikning rätten [blifwer] Såsom Mathes Hanson sig hålla må, till theþ Hanþ Gunmundson kan blifwa lagligen stembd *comparera* och swara eller the i medler tid ther om förlikas kunna Bleff och thet höö som är ther på för *aresterat* för thenne gången löb gifwit hwar at nyttia som för thetta åklandrat.”

1655 23/4 (bild 300)

”Bleff åter Swarte Jacob på Aþpö påmint och alfwarligen tilsagdt att han fullföljer med sin bygningh på Brenö så frampt han will i sommar bruka ther någon Eng hwilket han belofwade sig effter mögeligheta giöra will.”

1682 28/7 (bild 293)

”1 pd Ränta eller helfften Faggegården på Brännöö, länsmanen wel.t Lars Joenþon kiöpt af h. Hälga Larsdotter, Ingrid, Märit och Karin Olufsdöttrar för 27 dr S:mt, effter kiöpebrefwet daterat den 16 Majj innewahrande ähr, lagb. – 1 g.n.”

1683 11/7 (bild 321)

”Wpsteeg för Rätten bem.te Länsmanen wel.t Lars Jonþon, Eskandes laga Faste och Tingskiötning på 1 pd Ränta Skatterättigheet eller helften af Faggegården her på Brännöe, denn han med riktigt Kiöpebreef fulltygade sig redeligen Kiöpt och tillhandlat af hust. Hällja Larsdotter, och deþ 3.ne döttrar h: Ingrid, Märit och Karin Olufsdöttrar, för *contant* betahlning 27 dahl:r S:mt. Så emädan

kiöpet finnes richtigt, och Jorden utan någons ringeste Jäf lagb: lagstånden, efftersom och Peningerne denn sidste med denn förste, till Sälljernes nöije aflagde äro; Warandes och detta Kiöp Eenligt och *Conformigt* Kongl: Majjt.s allernådigste 1680 åhrs *resolution*, j det länsmanen, som äger öfrige gården, och denne allena åboor, fåhr hemmanet tillhope inlösa; altså skafftskiötte och afhände Rätten samma 1 pd Rëntas Skatterättigheet, Sälljarne, och dheres Barn Erfwing.r, Hemmulade och fast tillägnade den, bem.te länsmanen Wel:t Lars Jonßon, hans K. hustru Ehreborne Gudfruchtige och dygderijke h. Margreeta Swänsdotter, och beggies deres Barn Effterkommende Eerfwing.r, med huus, Jord, åker Eng, Skoug mark etc.”

1687 25/6 (bild 197)

”Anholler hoos Retten Cronones Ländsman wäll:tt Lars Jonßon på Bränöö att kunna fåå lößa uthaf Joen Nillßon på Aßperöö dhet uthbruk eller 7½ mk:r Smörrentteiordh som han äger annorstädes uthj Jon Nillßons gårdh på Bränöö, Ittem af hustru Anna Eriksdotter och Gunne Hanßon dheras uthbruk eller 7½ mk:r Smörrentteiordh som dhe ägandhes ähra i bem:te Jon Nillßons gårdh; hwilka åhboer ähra till städhes och intet hinder hade här emot att säya uthan förmeena få dhet jempte sitt öfriga bruk beholla effter icke stort säde faller på öyerna.

Res: Såßom uthaf åthskillige Kongl. Resolutioner befinnes att intet uthbruk ähr tillåteligit och så mycket mindre som dhetta hwarken besittelße eller något bruk af sigh sielf kan giöra för någon af Swarandherna uthan så dheruthinnan som dhet förra sträfwar emot Kongl. Förordningar att ingen skall understå sig till att bruka och beboo sådanne små partter särdehes i henseeande att dheße icke meera kunna heller få lößa, altså tillkiennes Swarandherna att taga af Kiäranden som största låtten äger och bäste mannen ähr effter mätismanna ordom och förra skattekiöp à 2 d:r s:mt marken eller effter högsta wärdie till 16 d:r för hwarie 7½ mk:r som belöper tillhopa 32 d:r s:mt hwilka päningar dhe nu wedh tingebordhet anammade så att Kiärandhen må obehindrat wedh nästa fardagh samma 15 m:kr Smörrentteiordh tillträda.”

1688 5/3 (bild 292)

”Bewiste Nämbedeman beskiedelig Gunmund Mattson på Asperöö med egenhändig Kiöpebref af d: 21 Feb:r 1686 hurusåsom gudfructiga hustru Ingrj Jonsa till honom i anseande af Kongl. May:ts allernådigste placat angående ägors klyfwande i alt för många delar hafwer himblat och såldt 4½ mk:r Smörrente jord på bem:te Asperöö för 9 Rd:r nöjachtig upburen betahning med hwilken jordh Lagl. efter det 2 Cap: L:L:L: befinnes wara procederat; hwarföre afhände Rätten hustru Ingrj Jonßa, samma 4½ mk:r på Asperöö, och den fast skafftskiötte och tillägnade hennes mågh Gunmund Mattson hans hustru barn och arfwingar till en fast rolig och oklandrat ägendomb att nöttja bruka och beholla i hws Tompt åker äng skog mark etc.”

1690 17/2 (bild 243)

"Inprotocolleras 2 st: obligationer hwar på 20 d:r sm:t som Gunmund Mattzson på Asperö meddelat H:r Johan von Minden utj Giötheborg, den ena af d: 27 Sept:r 1689, å 6 procento och den andra af d: 2 Aprilis 1685, å 8 procento som i föllje af interesse placatet remedieras till 6, hwilka uthlänte päningar ähra af Sahl. Mårten von Lengerckens barnearf och till säkerheet af des richtiga betahning ähr pantsatt Gunmunds skattejordh som honom på Asperöö tillkommer."

1691 3/3 (bild 17)

"Föruthan dhe 4½ mk:r SmörRänteJordh, på Asperöö som Gudmun Matzson A:o 1688 d. 6 Martij blefwe tilskafstadhe befinnes 17 mk:r dersammastädes som han sigh tilhandlat hafwer af Karj Hanßa, Kirstj Anderßa och Anna Swänßa på Styrböö för 34 Rxd:r wara bådhe laghbudne och klanderlöße med dhe öfriga fulständna och fördhenskull i Krafft af lagh och berörde fasta blifwer samma Jord honom, des hustru, barn och arfwa till en oqvald ägo reserverad och förbehollen."

1691 1/10 (bild 39)

"Inspectoren och Cronones Länßman wälbet:de Lars Jonson äskadhe fasta uppå dhe 25 mk:r SmörRäntejord, som honom ähr tilkiändhe i förmågo af Kongl: Mayt:s allernådigste Placat öfwer Skattehemmans bebrukandhe af hustru Anna Eners å des barns wägnar, Jtem Gunnar Hanßon och Jon Nilson på Asperöö å dheras hustruers wägnar, att lößa i Jon Nilsons gård på Brenöö för 32 d:r sm:t effter mätesordom, hwilcka Penningar han eij allena udlagdt uthan samma iord låtet sedhermehra Lagbiudha å 3 tingh som klanderlöß ähr dereffter fulständhen, Hwarföre Rätten effter Swerriges Rijkes lagh aeg: Cap: 2 Jord B: L: L: skafftskiöte och fast tillägnadhe bem:te Lars Jonßon des hustru barn och arfwingar samma 25 mk:r jordh i Jon Nilsons gård Brennöö som med dhen öfriga des dher ägandhe SkatteRättigheet giör tilhopa 2 pd 5 mk:r, at nötja bruka och beholla till en Laga fast och oklandrat ägo, nu och i tilkommandhe tijdher, i huus, tomt, Jord, åker, äng, skogh, marck – etc:"

1697 18/6 (bild 85)

"Jon Andherßon på Asperöö hadhe instämna låtit Marit Jonßdotter ibidem för 6 mk:r Smörräntejord som henne dher tillkomma, och hon till Jon Andherßon undher panterätt updraget, påståndhes han att niuta dhet befästigandhe på samma jord som Lagh och Kongl: förordningar förmå; Wppå swarandhens wägnar war tillstädes dotteren Börta Hanßdotter hwilken tillstår panten, och emottogh nu 8 Rd:r förutan tillförne woro 4 Rd:r utgifne, så att samma 6 mk:r för 12 Rd:r ähra fullkommerligen löste och betahlte fördhenskull Jon Andherßon som ähr broderen afkommen och största rätten ägandhes, tilldömbdes samma jordh hädhan effter opåtaht beholla, emedan Swarandhen på en så ringa part eij kan besittandhe blif:a utan hwars annans förarmandhe och största oreda medh uthlagorna, och altså eij tillåteligit ähr hennes barn wjdare Klandher giöra, utan sigh efftewr rätta låta."

1698 11/10 (bild 176)

”Rätten Resolverade emillan hustru Giärtru Mattiðdotter på Aßperöö och Pär Tohlßon i Högzboo beträffande 11½ mk:r smörräntejord i Flatåhß som Pärß fadher Tohl Olufßon af henne skollat inlöst för 17 Rd:r 12 öre sm:t att emedan Kiöpebrefwet ej befinnes vara rictigt och henne owitterligen uthgifwet berättar också Tolle Pärson i Frölunda som skollat dhet samma såßom wittne undherskrifwet att han dher om ingen Kundskaph hafft utan hans namn ähr undhertecknad utan hans tillstånd och rätta undherrättellße om Kiöpetz bescaffenheet, hon fördenskull bör åthniuta af Pär 5 d:r 24 öre Sm:t hwar medh Kiöpet förklaras vara fullgiordt och henne ingen wjdare præntion dher uppå tillkomma”.

1705 19/6 (bild 1650)

”Pär Anderßon på Kiöpstadsöön förmente sigh tillkomma lika bebrukande med sin broder af den jorden som hans Broder Anders Anderßon innehafwer utaf Pär Pärßons arfwingar, hwilket han icke samtyckia will utan tillholler sigh hustru Giärtru Matzdotters tillsäjellse på sina barns wägnar att han allena må samma part till sin beholla; och som Rätten befinner Kiärandens anholdande af den bescaffenhet som honom icke ifrånhollas kan den rätt Swäriges Lagh 6 Cap: Jord: b: l: l: förmår i dät bägge deße parter ähra jämnär att börda de i lika motto böra vara lika berättigade till att bruka Pär Pärßons barns jord emoot behörigh recognition till thes uthlösningh skier då hwar och een des laga rätt förbeholles.”

1722 5/6 (bild 1120)

”Upwistes af trowärdig mans bewitnade testamentsbref d. 4 april A:o 1718 som Oluf Börßon på Äsperön uprättat och förklarar der uthinnan at han Skiänker och gifwer till sin Systerdotter Karin Swänsdotter al sin lösa och fasta ägendomb med huus och gård som han på förbemelte öö är ägande som består af 12½ mk:r Smörränta, efter som han med inga barn wälsignat ähr uthan en gambal bedagat man och hon honom som et beskedeliget och troget barn sig till dato förhollet och belåfwar till dödagen emot honom bete skall sampt honom hederligen till sitt wilorum beledsaga låta när gud behagar honom hädan kalla, han des uthan förnögd sin Salig hustrus arfwingar at de dher emot intet hafwa at säja. Fördenskull hon förbemälte ägendom i löst och fast oklandrat uthaf någon annan bör beholla efftersom det är hans eget aflinge och icke bördejord hwilket testamente blifwer till alla dhelar af Rätten bekräftat.”